

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 7C/229/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815205994
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Melníková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8815205994.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Martinou Melníkovou v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Karadžičova 8, 810 00 Bratislava, P.O.BOX 205, proti žalovanému: Š. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, Š. T. M. L., o zaplatenie 5044,68 eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

Súd konanie o zaplatenie 1513,38 eur z a s t a v u j e.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 2.393,38 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.433,38 eur od 02.07.2012 do 30.10.2015, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 2.413,38 eur od 31.10.2015 do 30.11.2015, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 2.393,38 eur od 01.12.2015 do zaplatenia a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

Žalovanému sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Pôvodný žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 5044,68 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 02.07.2012 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaný uzatvorili spolu dňa 31.01.2012 zmluvu o pôžičke evid. č. 5011915, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému celkovú sumu pôžičky 16126,08 eur. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 96 mesačných splátkach v sume 167,98 eur. Do dňa spisania žaloby uhradil žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy sumu 3965 eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca dňa 23.06.2012 listom - predžalobná upomienka vyzval žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo. Do dnešného dňa dlžné splátky neuhradil. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 5044,68 eur. Žalobca si týmto zároveň uplatňuje zákonné úroky z omeškania.

Podaním zo dňa 06.06.2016 zoberal žalobca žalobu späť v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty a poplatkov vo výške 1473,38 eur a úhrad žalovaného vo výške 40 eur a žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 3531,30 eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 3571,30 eur od 02.07.2012 do 30.10.2015, vo výške 8,05% ročne zo sumy 3551,30 eur od 31.10.2015 do 30.11.2015, vo výške 8,05% ročne zo sumy 3531,30 eur od 01.12.2015 do zaplatenia a trovy konania.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, písomným vyjadrením žalobcu spolu s prílohami a zistil nasledovný skutkový stav:

Žiaden z účastníkov sa na pojednávanie nedostavil. Právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju a žalobcovu neúčasť z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti a žiadal, aby súd z dôvodu hospodárnosti konania rozhodol vo veci bez ich účasti.

Žalovaný svoju neprítomnosť neospravedlnil, ani nežiadal o odročenie pojednávania.

Žalobca v podaní zo dňa 06.06.2016 prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že žalovaný písomne uznal písomne čo do právneho dôvodu a výšky svoj záväzok, pričom sa zaviazal uvedený záväzok uhradiť v pravidelných mesačných splátkach vo výške 122,51 eur. Uznanie dlhu obsiahnuté v zmluvných dojednaniach predloženej splátkovej dohody o uznaní záväzku, v ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému platobné výhody a umožnil mu splatiť záväzok formou pravidelných mesačných splátok, obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti, aby ho bolo možné považovať za platné. Uvedené uznanie dlhu je dostatočne určité, je z neho zrejmé, že žalovaný uznal svoj dlh z nesplateného úveru a vo výške ku dňu popísania uznania dlhu. Uznanie dlhu ako jednostranný právny úkon žalovaného bolo podpísané žalovaným, má písomnú, je tam uvedená kauza vzniku dlhu, ako aj prísľub žalovaného svoj dlh voči právnenému predchodcovi žalobcu zaplatiť vo forme poskytnutej platobnej výhody. V ďalšom uviedol, že nimi uplatnená pohľadávka čo do právneho dôvodu a výšky predstavuje nezaplatenú časť úveru, čo preukázali predloženou úverovou zmluvou a prehľadom platieb na úver. Žalovaný sa poskytnutý úver v sume 6398,38 eur zaviazal zaplatiť formou 96 pravidelných mesačných splátok vo výške 167,98 eur, splatných k 20.dňu v mesiaci. Celkovo sa žalovaný zaviazal zaplatiť na úhradu úveru sumu 16126,08 eur. Žalovaný na pohľadávku uhradil celkovo 4005 eur (z toho 40 eur uhradil po postúpení pohľadávky).

V priebehu konania podal žalobca na tunajší súd návrh na zmenu účastníka na strane žalobcu. Súd uznesením zo dňa 16.02.2016 č..k. 7C/229/2015-22 pripustil, aby do konania namiesto pôvodného žalobcu: Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130, vstúpil ako nový žalobca: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154.

Spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., ako spoločnosť a žalovaný ako klient uzavreli dňa 17.01.2012 zmluvu o poskytnutí pôžičky č. 5011915, pričom schválená výška pôžičky predstavovala sumu 6398,38 eur, ktorú mal žalovaný uhradiť v 96 splátkach pri výške mesačnej splátky 167,98 eur, ročnej úrokovej sadzbe 32% a RPMN 32%. Konečná splatnosť bola dohodnutá na 1/2020.

Žalovaný prehlásil, že pred podpísaním zmluvy sa oboznámil so Všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, prevzal ich, súhlasí s nimi, nemá k nim žiadne výhrady a zaviazal sa ich dodržiavať.

V zmysle čl. 2 bod 2.1 Všeobecných obchodných podmienok, tieto VOP upravujú vzťahy medzi klientom na jednej strane a spoločnosťou na strane druhej v súvislosti so službou a jej poskytnutím na základe zmluvy a pri uplatňovaní práv a plnení povinností vyplývajúcich zo zmluvy a povinným na jednej strane a spoločnosťou na druhej strane v súvislosti s uspokojením alebo domáhaním sa uspokojovania zabezpečovanej pohľadávky spoločnosťou, ak klient nesplní zabezpečovanú pohľadávku riadne a včas.

Klient je navrhovateľom uzatvorenia zmluvy. Návrh na uzatvorenie zmluvy klient doručuje spoločnosti na predpísanom tlačive (čl. 4 bod 4.1 Všeobecných obchodných podmienok).

Spoločnosť poskytuje klientovi službu na základe uzatvorenej zmluvy (čl. 5 bod 5.1 Všeobecných obchodných podmienok).

V zmysle čl. 6 bod 6.1, 6.2 Všeobecných obchodných podmienok klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutú pôžičku, a to v pravidelných mesačných splátkach v sume a termínoch určených splátkovým kalendárom, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy inak v sume a termínoch uvedených v zmluve a/alebo Podmienkach a/alebo Všeobecných obchodných podmienkach. Pokiaľ nie je v splátkovom

kalendári alebo zmluve alebo Podmienkach alebo VOP stanovené inak, splátky sú splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci.

V jednotlivých splátkach je zahrnutý dohodnutý anuitný úrok, príslušná časť istiny a poplatok za poskytnutie pôžičky. Prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy a/alebo doručení služby, pokiaľ nie je dohodnuté inak (čl. 6 bod 6.3, 6.4 Všeobecných obchodných podmienok).

Podľa čl. 11 bod 11.3 Všeobecných obchodných podmienok v prípade omeškania s úhradou jednotlivých splátok je klient povinný uhradiť spoločnosti okrem zmluvnej pokuty sankčný úrok vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. Sankčný úrok je splatný na výzvu spoločnosti.

V zmysle čl. 14 bod 14.7 Všeobecných obchodných podmienok právne vzťahy, ktoré vznikli na základe zmluvy a zmluvy o zabezpečení sa riadia právnym poriadkom Slovenskej republiky.

Listom označeným ako predžalobná upomienka zo dňa 23.06.2012 spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. vyzvala žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok vo výške 137,15 eur jednorázovo v súlade so Všeobecnými obchodnými podmienkami do 3 dní od doručenia tejto upomienky. Zároveň ho upozornila, že márnym uplynutím stanovenej lehoty začne vymáhať vyššie uvedenú pohľadávku s príslušenstvom. Zásilku žalovaný prevzal dňa 28.06.2012.

Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaný celkovo uhradil sumu 3965 eur.

Žalobca a žalovaný zároveň uzavreli dňa 14.12.2015 dohodu o urovaní, v zmysle ktorej žalovaný podľa § 558 Občianskeho zákonníka uznal čo do dôvodu aj výšky celý svoj splatný peňažný dlh voči veriteľovi vzniknutý z titulu nesplateného úveru poskytnutého dlžníkovi na základe zmluvy č. 5011915, pričom dlh ku dňu uzatvorenia tejto dohody pozostáva z dlžnej istiny v sume 5044,68 eur, úrokov z omeškania v sume 1588,78 eur, nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 756,82 eur.

V zmysle čl. III dohody o urovaní sa dlžník a veriteľ dohodli, že dlžník veriteľovi zaplatí svoj nový záväzok vo výške dlžnej sumy podľa čl. I. tejto dohody formou pravidelných mesačných splátok vo výške 122,51 eur.

Zmluvné strany sa dohodli, že veriteľ je oprávnený žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, s ktorej zaplatením sa dlžník dostane do omeškania po dobu viac ako 3 mesiace od jej splatnosti (čl. IV dohody o urovaní).

Podľa § 96 ods. 1 a ods 3 Občianskeho súdneho poriadku navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti, alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Aj je návrh vzatý späť v časti, súd konanie v tejto časti zastaví. Nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podaním zo dňa 06.06.2016 zobrať žalobca žalobu späť v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty a poplatkov vo výške 1473,38 eur a úhrad žalovaného vo výške 40 eur, teda v časti sumy 1513,38 eur späť, preto súd v tejto časti konanie zastavil.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky (§ 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Zmluvou o pôžičke prenecháva jedna strana (veriteľ) druhej strane (dlžníkovi) veci určené podľa druhu a táto druhá strana sa zaväzuje vrátiť po čase veci rovnakého druhu. Najčastejšie sú predmetom pôžičky peniaze. Samotná pôžička vzniká reálnym úkonom - odovzdaním predmetu pôžičky dlžníkovi.

Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930?ucinost=12.05.2011>> ,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930?ucinnost=12.05.2011>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160701?ucinnost=17.01.2012>> za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 Zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.

Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba S. H. Z. platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Teda dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli dňa 17.01.2012 zmluvu o poskytnutí pôžičky, na základe ktorej sa pôvodný žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému pôžičku vo výške 6398,38 eur a ktorú sa žalovaný zaviazal splatiť v 96 mesačných splátkach po 167,98 eur.

Súd vykonaným dokazovaním mal ďalej za preukázané, že v zmluve o úvere absentuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) a to údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedený iba počet splátok a výška mesačnej splátky. Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením. V zmluve je uvedený iba počet splátok a výška celkovej mesačnej splátky bez rozdelenia istiny a úrokov. Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením.

V rozsudku zo dňa 27.11.2014 vo veci sp. zn. 7Co/220/2014 Krajský súd v Prešove uviedol -„Jednou z náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcou z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. je i to, že táto zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. V zmluve absentuje rozlíšenie jednotlivých splátok na istinu, úroky a iné poplatky a je v nej uvedená len jednotná suma splátky bez tohto rozlíšenia. Tento nedostatok spôsobuje, že spotrebiteľský úver sa posudzuje ako bezúročný a bez poplatkov.“

Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to je vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných

údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012).

V uzatvorenej zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je ani uvedená konečná splatnosť úveru, teda nie je naplnená dikcia § 4 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa zmluvy lehota splatnosti je 1/2020. Takéto určenie konečnej splatnosti úveru súd takisto nepovažuje za dojednanie v súlade so zákonom o spotrebiteľských úveroch.

Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Okrem toho sa súd zaoberal aj jednotlivými náležitosťami zmluvy a žalovanými nárokmi. Pokiaľ ide o výšku dohodnutého úroku z úveru, jeho sadzba v danom prípade predstavovala 32 % ročne. Z internetovej stránky I. súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 5 rokov v januári 2012 činil úrok 9,65 % p.a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako trojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Na kategóriu dobrých mravov treba osobitný dôraz klásť pri spotrebiteľských zmluvách. Pojem dobré mravy Občiansky zákonník nedefinuje. Je tomu tak preto, lebo dobré mravy podliehajú spoločenskému vývoju, ale tiež preto, že vo všetkých jednotlivostiach by bolo ťažké ich vystihnúť. Vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom.

Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi bol obsiahnutý i v zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa ustanovenia § 4 ods. 8 tohto právneho prepisu predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami, a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom.

„Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosť za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok

NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013

Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).“

„Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014. (porovnaj aj Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/220/2014 zo dňa 27.11.2014).

Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami.

Vzhľadom na vyššie uvedené závery aj preto súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka).

Pôvodný žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 6398,38 eur, pričom žalovaný uhradil na pohľadávku sumu 4005 eur a to sumu 3965 eur do postúpenia pohľadávky na žalobcu a sumu 40 eur po postúpení pohľadávky s tým, že sumu 20 eur uhradil žalovaný dňa 30.10.2015 a sumu 20 eur dňa 30.11.2015. Keďže predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, žalobcovi vzniklo iba právo na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov vo výške 2393,38 eur (6398,38 eur - 4005 eur) a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, preto ho súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády a to vo výške a z jednotlivých súm za predmetné obdobie omeškania tak, ako sú uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. V čase omeškania bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky ku dňu 02.07.2012 vo výške 1% p.a.. a ku dňu 31.10.2015 a dňu 01.12.2015 vo výške 0,05% a úrok z omeškania tak predstavuje výšku 9% a 8,05% ročne ako je uvedené vo výroku rozsudku. Vzhľadom na žalobcom priznaný nárok, súd žalovaného zaviazal aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.433,38 eur od 02.07.2012 do 30.10.2015, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 2.413,38 eur od 31.10.2015 do 30.11.2015, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 2.393,38 eur od 01.12.2015 do zaplatenia a čo do zvyšku aj v časti nároku na úrok z omeškania žalobu zamietol.

Súd podotýka, že nárok žalobcu neposudzoval na základe predloženej dohody o urovaní, nakoľko túto nepovažoval za platne uzavretú, keď zo samotného znenia dohody o urovaní so splátkovým kalendárom je zrejmé, že sa jedná o formulárový dokument, ktorý má zdanlivo pôsobiť ako ústupok žalovanému vo forme povolenia splátok dlhu, no jeho skrytým cieľom je dosiahnutie predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie žalobného nároku a nepodrobenie nárokov plynúcich z pôvodného právneho vzťahu súdnej kontrole. Navyše dopredu pripravený text v podobe formulára je vytlačený

drobným písmom, čo spôsobuje, že bežný priemerne informovaný spotrebiteľ si tento text dôkladne neprečíta. Aj v prípade, že by uvedený text prečítal a nemá právnické vzdelanie, ťažko možno predpokladať, že by si mohol byť vedomý právnych dôsledkov uzavretia dohody o urovaní.

Ak by žalobca postupoval s odbornou starostlivosťou, nepoužil by jeden formulár, ktorý obsahuje dohodu o splátkach ako dvojstranný právny úkon, zároveň dohodu o urovaní. Takto vytvorený formulár pôsobí na spotrebiteľa prinajmenšom máťúco, pričom možno predpokladať, že práve to je jeho účelom.

Pri vyhodnocovaní praktiky dodávateľa súd musí operovať priemerným spotrebiteľom (Smernica Rady AEP 2005/29 bod 19 Preambuly) a existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podpíše dokument sledujúc dosiahnutie splátok. V skutočnosti ide preto podľa citovanej Smernice (čl. 5 a 9) o nekalú obchodnú praktiku a neodbornú starostlivosť dodávateľa v záujme vyššej kvality života ľudí.

V danom prípade uzavretím dohody o urovaní, tak ako je to vyššie uvedené sa žalobca snažil vyhnúť posudzovaniu jednotlivých nárokov z pôvodnej úverovej zmluvy ktorá je zmluvou spotrebiteľskou a aplikácii zákona o spotrebiteľských úveroch ako aj náležitosti uzavretej úverovej zmluvy. Takýto postup žalobcu, ktorý je výslovne špekulatívny v snahe obísť zákonné ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa tak ako je to vyššie uvedené a preto nemôže požívať právnu ochranu (§3 ods. 1 Občianskeho zákonníka) zo strany súdu pretože žalobca sa chcel vyhnúť posudzovaniu pôvodného zmluvného vzťahu a nárokov z neho plynúcich, a to či má všetky zákonom požadované náležitosti, prípadne či nedošlo k premlčaniu jednotlivých nárokov z predmetnej zmluvy. Nahradil ju inou zmluvou, ktorá je len zdaniivo výhodnejšia, v skutočnosti ide o zhoršenie postavenia spotrebiteľa v zmluvnom vzťahu. Takúto dohodou o urovaní súd považoval za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi a zákonom a celý postup žalobcu za jeho obchádzanie.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalobca mal v konaní úspech v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel a teda v časti o zaplatenie 2393,38 eur, v časti späťvzatia žaloby v sume 40 eur sa takisto jedná o úspech žalobcu, nakoľko dôvodom späťvzatia žaloby bolo plnenie žalovaného po podaní žaloby, teda celkovo mal žalobca úspech v časti o zaplatenie 2433,38, čo predstavuje úspech 48% a neúspech 52%, čo predstavuje úspech žalovaného, a to v časti, v ktorej súd žalobu zamietol a v časti sumy 1473,38 eur, v ktorej zbral žalobca žalobu späť a z procesného hľadiska nesie zodpovednosť za trovy konania. Žalovanému po odpočítaní úspechu žalobcu vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 4%, no keďže žalovaný náhradu trov konania nežiadal a zo spisu mu žiadne trovy nevyplynuli, súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.